

รายงานวิจัย

เรื่อง

สภาพปัญหาจากการใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ : ศึกษากรณีในจังหวัดเชียงใหม่

Problems in Copyright Law : A Case Study in ChiangMai

โดย

สัญญาลักษณ์ ปัญวัฒน์ลิขิต

อธิป จันทนโรจน์

รายงานวิจัย ฉบับที่ 342

ปี พ.ศ. 2559

มหาวิทยาลัยพายัพ

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่อง

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ : กรณีศึกษาคดีในจังหวัดเชียงใหม่

Problems in Copyright Law : A Case Study in Chiang Mai

นายสัญลักษณ์ ปัญวัฒนลิขิต

นายอชิป จันทนโรจน์

วันที่ 29 เมษายน 2559

งานวิจัยนี้เกิดขึ้นจากการมองเห็นถึงสภาพปัญหาการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองการละเมิดลิขสิทธิ์ ทั้งกลไกตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาข้อกฎหมายลิขสิทธิ์ ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองการละเมิดลิขสิทธิ์ และเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อกฎหมายลิขสิทธิ์ โดยในการวิจัยนี้ได้กำหนดแหล่งข้อมูลออกเป็น 3 แหล่งได้แก่ 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2. เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา 3. ผู้ประกอบการที่อยู่ในข่ายการละเมิดลิขสิทธิ์

จากการดำเนินการวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นผู้ประกอบการซึ่งอยู่ในข่ายที่เสี่ยงต่อการละเมิดลิขสิทธิ์มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิน้อย และไม่ได้ให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญามากเท่าที่ควร ในทางตรงข้าม ผู้ประกอบการก็ประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีจากการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยบุคคลซึ่งใช้ช่องว่างทางกฎหมายในการแสวงหาประโยชน์โดยการเรียกเก็บค่าเสียหายจากการละเมิดลิขสิทธิ์ตามอำเภอใจโดยใช้อัตราโทษปรับที่กฎหมายกำหนดเป็นฐานในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบการชำระค่าเสียหายเพื่อแลกกับการยอมความไม่นำเรื่องขึ้นสู่ชั้นศาล

Abstract

This research stems from seeing the condition of the mechanism of the law for the protection of copyright infringement. The mechanism of the Copyright Act 2537, and the Code of Criminal Procedure. The objective is to analyze the legal issues of copyright. Difficulties in enforcing the law for the protection of copyright infringement. And to propose amendments to the copyright law. In this research, the data set into three main areas: 1. Police officers 2. The officers from Department of Intellectual Property 3. The operators in the network piracy.

From the research found. People in Chiang Mai, which is an entrepreneur in the network vulnerable to piracy have little knowledge about copyright law. And not to cooperate in the prevention and suppression of piracy with the police. Or other intellectual property as it could be the way the operator was having trouble with the prosecution of piracy. The person who uses the legal gaps in the exploitation by the compensation claims of copyright infringement arbitrary fines at the rate prescribed by law as the basis for the claim that the operators to pay compensation in exchange for a compromise bring the matter to the court

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยพายัพที่สนับสนุนทุนวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ทำการเก็บสำรวจข้อมูลต่างๆ และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาในการอ่านรายงานวิจัยฉบับนี้ หากรายงานวิจัยฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้วิจัยยินดีน้อมรับเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

ลงชื่อ.....

(นายสัญญาลักข์ ปัญวัฒนลิขิต)

ผู้วิจัย,หัวหน้าโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายอธิป จันทนโรจน์)

ผู้วิจัย

วันที่ 29 เมษายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 การคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลิขสิทธิ์.....	5
2.2 ความหมายของลิขสิทธิ์.....	6
2.3 การคุ้มครองลิขสิทธิ์.....	8
2.4 การดำเนินคดีอาญารฐานละเมิดลิขสิทธิ์.....	11
2.5 ความระงับแห่งคดีอาญารฐานละเมิดลิขสิทธิ์.....	15
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	21
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	21
3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	22
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
3.4 วิธีการเก็บข้อมูล.....	22
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4	ผลการวิจัย.....	23
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อกฎหมายลิขสิทธิ์.....	23
4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
4.2.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	25
4.2.2	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่.....	27
4.2.3	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	31
4.2.4	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่.....	34
4.2.5	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
4.2.6	ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ของ ตำรวจในจังหวัดเชียงใหม่.....	41
4.2.7	การจัดสนทนากลุ่ม.....	45
4.2.8	การสัมภาษณ์เจาะลึก.....	57
4.2.9	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวัดสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ เจาะลึก.....	59
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	61
5.1	ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัย.....	61
5.2	ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม		68
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ.....	69
ภาคผนวก ข	แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา.....	75
ภาคผนวก ค	แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ.....	81
ภาคผนวก ง	ประเด็นการสนทนากลุ่ม.....	87
ประวัตินักวิจัย		91

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.2.1.1	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และระยะเวลาการปฏิบัติงานปราบปราม การละเมิดลิขสิทธิ์.....	24
ตารางที่ 4.2.2.1	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านบุคคล.....	24
ตารางที่ 4.2.2.2	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการให้ความร่วมมือ.....	25
ตารางที่ 4.2.2.3	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในการสนับสนุน.....	25
ตารางที่ 4.2.2.4	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในการประชาสัมพันธ์.....	26
ตารางที่ 4.2.2.5	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพล.....	26
ตารางที่ 4.2.2.6	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านข้อกฎหมาย.....	26
ตารางที่ 4.2.2.7	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านงบประมาณ.....	27
ตารางที่ 4.2.3.1	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สังกัด ระดับยศ อายุราชการ และระยะเวลาการปฏิบัติงานจับกุมการ ละเมิดลิขสิทธิ์.....	28
ตารางที่ 4.2.3.2	จำนวนและร้อยละการพบเห็นการกระทำที่ละเมิดลิขสิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	30
ตารางที่ 4.2.3.3	จำนวนและร้อยละการจับกุมดำเนินคดีการละเมิดลิขสิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	31
ตารางที่ 4.2.4.1	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านบุคคล.....	32
ตารางที่ 4.2.4.2	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการให้ความร่วมมือ.....	32
ตารางที่ 4.2.4.3	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในการสนับสนุน.....	33
ตารางที่ 4.2.4.4	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในการประชาสัมพันธ์.....	33
ตารางที่ 4.2.4.5	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพล.....	34
ตารางที่ 4.2.4.6	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านข้อกฎหมาย.....	34
ตารางที่ 4.2.4.7	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านงบประมาณ.....	35

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.2.5.1	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ.....	38
ตารางที่ 4.2.5.2	จำนวนและร้อยละของประเภทสถานประกอบการ (n = 189).....	39
ตารางที่ 4.2.5.3	จำนวนและร้อยละผู้ประกอบการค้าเกี่ยวกับสินค้าลิขสิทธิ์ของ กลุ่มตัวอย่าง (n = 189).....	40
ตารางที่ 4.2.5.4	จำนวนและร้อยละผู้ใช้สินค้าลิขสิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง (n = 189).....	40
ตารางที่ 4.2.6.1	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ (n = 189).....	41
ตารางที่ 4.2.6.2	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการให้ความร่วมมือของผู้ประกอบการ (n = 189).....	42
ตารางที่ 4.2.6.3	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในการให้ความร่วมมือของผู้บริโภค (n = 189).....	43
ตารางที่ 4.2.6.4	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในการประชาสัมพันธ์ (n = 189).....	43
ตารางที่ 4.2.6.5	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพล (n = 189).....	44
ตารางที่ 4.2.6.6	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านข้อกฎหมาย (n = 189).....	44